

Πίνακας επιδόσεων της Ένωσης καινοτομίας για το 2014

*Πίνακας επιδόσεων Ένωση Καινοτομίας για
την έρευνα και την καινοτομία*

Σύνοψη

Γλωσσική έκδοση EL

Σύνοψη

Πίνακας επιδόσεων της Ένωσης καινοτομίας κατά το 2014: ο αντίκτυπος της οικονομικής κρίσης δεν ήταν τόσο έντονος, όπως αναμενόταν. Οι διαφορές στις επιδόσεις όσον αφορά την καινοτομία μειώνονται εκ νέου αλλά με αργό ρυθμό.

Η έκδοση του προηγούμενου έτους έδειξε τον αντίκτυπο της κρίσης που είχε ως αποτέλεσμα τις διαταραχές στη διαδικασία σύγκλισης στον τομέα της καινοτομίας μεταξύ των κρατών μελών. Η έκδοση του παρόντος έτους δείχνει εκ νέου ότι υπάρχουν θετικές ενδείξεις στα κράτη μέλη, καθώς βελτιώνονται οι επιδόσεις στην καινοτομία και ξαναρχίζει η διαδικασία κάλυψης της διαφοράς επιδόσεων στις λιγότερο καινοτόμες χώρες.

Οκτώ διαστάσεις της καινοτομίας και 25 δείκτες αναλύουν τις επιδόσεις του συστήματος καινοτομίας στην ΕΕ...

Το πλαίσιο μέτρησης που χρησιμοποιήθηκε στον πίνακα επιδόσεων Ένωσης καινοτομίας διακρίνει 3 βασικούς τύπους δεικτών και 8 διαστάσεις καινοτομίας, καταγράφοντας συνολικά 25 διαφορετικούς δείκτες.

Οι **βασικοί παράγοντες** καλύπτουν τις βασικές κινητήριες δυνάμεις των επιδόσεων καινοτομίας εκτός της επιχείρησης και καλύπτουν 3 διαστάσεις της καινοτομίας: *ανθρώπινους πόρους, ανοικτά, άριστα και ελκυστικά συστήματα έρευνας, καθώς και χρηματοδότηση και υποστήριξη.* Οι **δραστηριότητες της επιχείρησης** καλύπτουν τις προσπάθειες καινοτομίας σε επίπεδο επιχείρησης, που ομαδοποιούνται σε 3 διαστάσεις της καινοτομίας: *επενδύσεις της επιχείρησης, διασυνδέσεις και επιχειρηματικότητα, καθώς και στοιχεία διανοητικής ιδιοκτησίας.* Τα **αποτελέσματα** καλύπτουν τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων στον τομέα της καινοτομίας σε 2 διαστάσεις της καινοτομίας: *δημιουργούς καινοτομίας και οικονομικές συνέπειες.*

... και τα κράτη μέλη κατατάσσονται σε τέσσερις ομάδες επιδόσεων σύμφωνα με τον μέσο όρο των επιδόσεών τους στον τομέα της καινοτομίας.

Με βάση τον μέσο όρο των επιδόσεων στον τομέα της καινοτομίας, τα κράτη μέλη κατατάσσονται σε τέσσερις διαφορετικές ομάδες επιδόσεων:

- Η Δανία (DK), η Φινλανδία (FI), η Γερμανία (DE) και η Σουηδία (SE) είναι «πρωτοπόροι της καινοτομίας» με επιδόσεις πολύ υψηλότερες από το μέσο όρο της ΕΕ.
- Η Αυστρία (AT), το Βέλγιο (BE), η Κύπρος (CY), η Εσθονία (EE), η Γαλλία (FR), η Ιρλανδία (IE), το Λουξεμβούργο (LU), οι Κάτω Χώρες (NL), η Σλοβενία (SI) και το Ηνωμένο Βασίλειο (GB) είναι «χώρες με καλές επιδόσεις στην καινοτομία», με επιδόσεις καινοτομίας που υπερβαίνουν ή πλησιάζουν τον μέσο όρο της ΕΕ.
- Οι επιδόσεις της Κροατίας (HR), της Τσεχικής Δημοκρατίας (CZ), της Ελλάδας (EL), της Ουγγαρίας (HU), της Ιταλίας (IT), της Λιθουανίας (LT), της Μάλτας (MT), της Πολωνίας (PL), της Πορτογαλίας (PT), της Σλοβακίας (SK) και της Ισπανίας (ES), είναι χαμηλότερες από τον μέσο όρο της ΕΕ. Αυτές είναι «χώρες με μέτριες επιδόσεις στην καινοτομία».
- Η Βουλγαρία (BG), η Λεττονία (LV), και η Ρουμανία (RO) είναι «χώρες με χαμηλές επιδόσεις στην καινοτομία» με επιδόσεις πολύ χαμηλότερες από εκείνο τον μέσο όρο της ΕΕ.

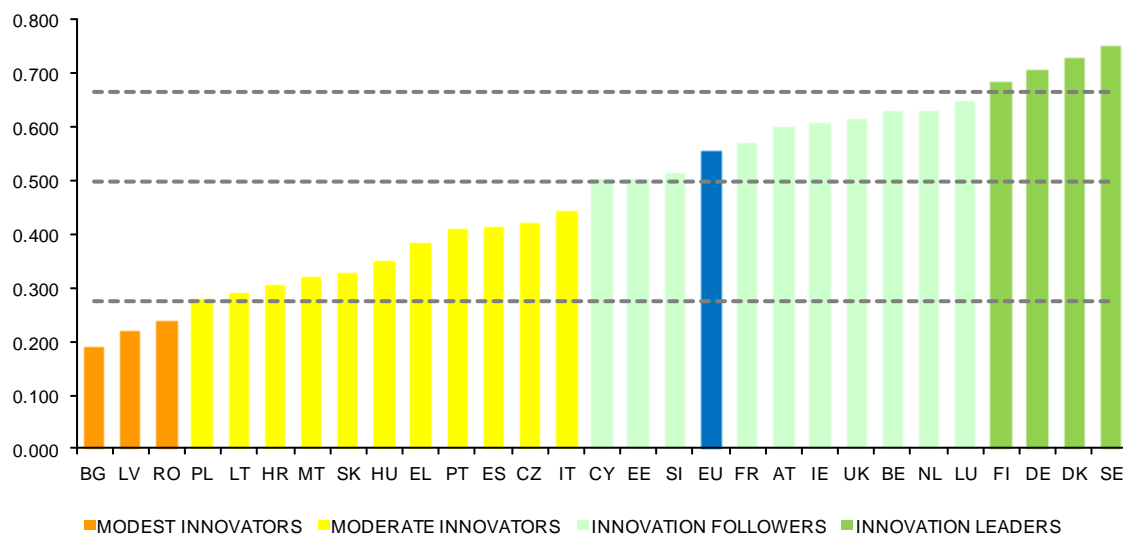
Το σύστημα καινοτομίας της Σουηδίας είναι για άλλη μια φορά στην πρώτη θέση στην ΕΕ με τη γενική κατάταξη σχετικά σταθεροποιημένη...

Η Σουηδία διαθέτει για ακόμα μία φορά το σύστημα καινοτομίας με τις καλύτερες επιδόσεις στην ΕΕ, ακολουθούμενη από τη Δανία, τη Γερμανία και τη Φινλανδία. Συνολικά, η κατάταξη στις ομάδες επιδόσεων παρέμεινε σχετικά σταθερή σε σύγκριση με την προηγούμενη έκδοση του πίνακα επιδόσεων της Ένωσης καινοτομίας με την Πολωνία να είναι η μόνη χώρα η οποία άλλαξε ομάδα αναβαθμιζόμενη από την ομάδα των χωρών με χαμηλές επιδόσεις στην καινοτομία σε εκείνη των χωρών με μέτριες επιδόσεις στην καινοτομία.

... αλλά με κάποιες αλλαγές στο εσωτερικό των ομάδων επιδόσεων.

Όπως κάθε έτος, υπάρχουν αρκετές κινήσεις προς τα άνω και προς τα κάτω στο εσωτερικό κάθε μιας από τις ομάδες επιδόσεων. Η Δανία και η Γερμανία άλλαξαν αμοιβαία θέση εντός της ομάδας πρωτοπόρων της καινοτομίας. Εντός της ομάδας των χωρών με καλές επιδόσεις στην καινοτομία το Λουξεμβούργο αντικατέστησε τις Κάτω Χώρες ως χώρα κορυφαίων επιδόσεων εντός της ομάδας των χωρών με καλές επιδόσεις στην καινοτομία ενώ η Ιρλανδία και η Αυστρία άλλαξαν αμοιβαία θέση, καθώς και η Εσθονία και η Κύπρος. Εντός της ομάδας των χωρών με μέτριες επιδόσεις στην καινοτομία η Ιταλία είναι στην κορυφή ακολουθούμενη από την Τσεχική Δημοκρατία που έχει ξεπεράσει την Ισπανία και την Πορτογαλία. Η Ουγγαρία και η Σλοβακία καθώς επίσης η Μάλτα και η Κροατία άλλαξαν αμοιβαία θέση. Εντός της ομάδας των χωρών με χαμηλές επιδόσεις στην καινοτομία η Ρουμανία και η Λετονία άλλαξαν αμοιβαία θέση.

Σχήμα 1: 1 Επιδόσεις καινοτομίας των κρατών μελών της ΕΕ

Οι πλέον καινοτόμες χώρες διαθέτουν ισορροπημένα συστήματα καινοτομίας με πλεονεκτήματα σε όλες τις διαστάσεις....

Οι πλέον καινοτόμες χώρες εμφανίζουν τις καλύτερες επιδόσεις σε όλες τις διαστάσεις: από εισροές έρευνας και καινοτομίας, μέσω επιχειρηματικών δραστηριοτήτων καινοτομίας μέχρι τα αποτελέσματα καινοτομίας και τις οικονομικές επιπτώσεις, πράγμα το οποίο αντικατοπτρίζει ένα ισορροπημένο εθνικό σύστημα έρευνας και καινοτομίας. Οι πρωτοπόροι της καινοτομίας, ακολουθούμενοι από τις χώρες με καλές επιδόσεις στην καινοτομία εμφανίζουν σταθερά τη μικρότερη διακύμανση των επιδόσεών τους και στις οκτώ διαστάσεις της καινοτομίας. Αυτό σημαίνει ότι σε όλες τις διαστάσεις οι επιδόσεις των πρωτοπόρων καινοτομίας, Σουηδίας, Δανίας, Γερμανίας και Φινλανδίας, δεν

διαφέρουν πολύ. Οι πρωτοπόροι της καινοτομίας βρίσκονται επίσης στην κορυφή και σαφώς πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ. Μόνο στη δεύτερη διάσταση, *ανοικτό, άριστο και ελκυστικό σύστημα έρευνας*, η Γερμανία υστερεί ελαφρά του μέσου όρου της ΕΕ.

... αλλά ορισμένες άλλες χώρες επιτυγχάνουν κορυφαία επίδοση σε επιμέρους διαστάσεις

Ωστόσο, ορισμένες άλλες χώρες επιτυγχάνουν κορυφαία επίδοση όταν εξετάζονται σε επιμέρους διαστάσεις. Η Σουηδία, η Φινλανδία, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο επιτυγχάνουν τις καλύτερες επιδόσεις στους *ανθρώπινους πόρους*. Η Δανία, οι Κάτω Χώρες, η Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο επιτυγχάνουν τις καλύτερες επιδόσεις στα *ανοικτά, άριστα και αποτελεσματικά συστήματα έρευνας*. Η Εσθονία, η Φινλανδία, η Σουηδία και η Δανία επιτυγχάνουν τις καλύτερες επιδόσεις στους τομείς *χρηματοδότησης και υποστήριξης*. Η Σουηδία, η Γερμανία, η Φινλανδία και η Σλοβενία βρίσκονται στις υψηλότερες θέσεις όσον αφορά τις *επενδύσεις επιχειρήσεων*. Η Δανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, το Βέλγιο και η Σουηδία εμφανίζουν τις καλύτερες επιδόσεις στους τομείς *διασυνδέσεις και επιχειρηματικότητα*. Η Δανία, η Αυστρία, η Γερμανία και η Σουηδία επιτυγχάνουν τις υψηλότερες θέσεις όσον αφορά τα *στοιχεία διανοητικής ιδιοκτησίας*. Η Γερμανία, το Λουξεμβούργο, η Σουηδία και η Ιρλανδία έχουν την υψηλότερη επίδοση στη διάσταση των δημιουργών καινοτομίας. Και η Ιρλανδία, η Γερμανία, το Λουξεμβούργο και η Δανία επιτυγχάνουν τα υψηλότερα αποτελέσματα ως προς τις *οικονομικές συνέπειες*.

Γενικά, η ΕΕ βελτιώνει τις επιδόσεις της στον τομέα της καινοτομίας με την Πορτογαλία, την Εσθονία και την Λετονία να είναι οι πρωτοπόροι στην ανάπτυξη καινοτομίας...

Γενικά, ο ετήσιος μέσος όρος του ρυθμού ανάπτυξης των επιδόσεων στην καινοτομία στην ΕΕ έφθασε το 1,7 % κατά την αναλυθείσα οκταετή περίοδο 2006-2013 με όλα τα κράτη μέλη να βελτιώνουν τις επιδόσεις τους όσον αφορά την καινοτομία. Η Πορτογαλία, η Εσθονία και η Λετονία παρουσιάζουν την υψηλότερη ανάπτυξη καινοτομίας. Τα χαμηλότερα ποσοστά στον ρυθμό ανάπτυξης της καινοτομίας καταγράφηκαν στη Σουηδία, στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Κροατία.

...αλλά οι διαφορές στην ανάπτυξη καινοτομίας υπάρχουν επίσης εντός των ομάδων.

Στην ομάδα των πρωτοπόρων καινοτομίας, η επίδοση βελτιώθηκε σημαντικότερα στη Γερμανία, ενώ οι επιδόσεις της Σουηδίας βελτιώθηκαν με το χαμηλότερο ποσοστό εντός της εν λόγω ομάδας. Η Εσθονία εμφανίζει το υψηλότερο ποσοστό ανάπτυξης μεταξύ των χωρών με καλές επιδόσεις στην καινοτομία, ενώ το Ηνωμένο Βασίλειο το χαμηλότερο. Στην ομάδα των χωρών με μέτριες επιδόσεις στην καινοτομία, η Πορτογαλία βελτιώθηκε περισσότερο, ενώ τον χαμηλότερο ρυθμό ανάπτυξης της καινοτομίας παρουσίασε η Κροατία. Μεταξύ των χωρών με χαμηλές επιδόσεις στην καινοτομία, η υψηλότερη πρόοδος σημειώθηκε στη Λετονία.

Ωστόσο, το χάσμα καινοτομίας κλείνει με αργό ρυθμό,...

Γενικά, τα φετινά αποτελέσματα καταδεικνύουν ότι οι επιδόσεις καινοτομίας μεταξύ των κρατών μελών παρουσιάζουν σύγκλιση, αλλά η εν λόγω διαδικασία σύγκλισης επιβραδύνθηκε. Κατά συνέπεια, το επίπεδο σύγκλισης όσον αφορά τις επιδόσεις στην καινοτομία, επέστρεψε στο επίπεδο του 2009

... και υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών, ιδιαίτερα στη αριστεία γνώσεων και στη διεθνοποίηση, καθώς και στη συνεργασία στον τομέα της επιχειρηματικής καινοτομίας.

Οι διαφορές στις επιδόσεις ανά τα κράτη μέλη είναι μικρότερες στους *ανθρώπινους πόρους*, όπου η επίδοση της χώρας με τις καλύτερες επιδόσεις (Σουηδία) είναι υπερτριπλάσια εκείνης της χώρας με την χαμηλότερη επίδοση, της Μάλτας. Ωστόσο, ιδιαίτερα μεγάλες διαφορές παρατηρούνται στη διεθνή ανταγωνιστικότητα της επιστημονικής βάσης (*ανοικτά, άριστα και ελκυστικά συστήματα έρευνας*), και στη συνεργασία στον τομέα της επιχειρηματικής καινοτομίας όπως μετράται μέσω των *διασυνδέσεων και της επιχειρηματικότητας*. Και στις δύο διαστάσεις η χώρα με τις καλύτερες επιδόσεις (Δανία) εμφανίζει επιδόσεις εννεαπλάσιες και επταπλάσιες από τις χώρες με τις χαμηλότερες επιδόσεις, τη Λετονία και τη Ρουμανία, αντίστοιχα.

Ενώ οι άνθρωποι πόροι και ο ανοικτός χαρακτήρας του ευρωπαϊκού συστήματος έρευνας σημείωσαν τη μεγαλύτερη ανάπτυξη στις επιδόσεις καινοτομίας...

Όταν εξετάζονται οι επιμέρους διαστάσεις, *τα ανοικτά, άριστα και ελκυστικά συστήματα έρευνας* συνέβαλαν περισσότερο στη συνολική επίδοση στον τομέα της καινοτομίας, κατά τα τελευταία οκτώ έτη, ακολουθούμενα από την ανάπτυξη των *ανθρωπίνων πόρων*. Εξετάζοντας τους επιμέρους δείκτες, τα εμπορικά σήματα της Ένωσης συνέβαλαν περισσότερο στην αύξηση των επιδόσεων στον τομέα της καινοτομίας, ακολουθούμενα από τους εκτός ΕΕ κατόχους διδακτορικού διπλώματος και τις διεθνείς επιστημονικές συνδημοσιεύσεις. Σχετικά καλή βελτίωση επιδόσεων παρατηρείται επίσης στη συνεργασία σε θέματα καινοτομίας των ΜΜΕ και στην εμπορική αξιοποίηση της γνώσης, όπως μετράται από τα έσοδα από άδειες εκμετάλλευσης και ευρεσιτεχνίες από το εξωτερικό.

...αρνητική ανάπτυξη παρατηρήθηκε σε επιχειρηματικές επενδύσεις στην καινοτομία και στην οικονομική στήριξη της καινοτομίας.

Σε δύο διαστάσεις η συνολική μεταβολή των επιδόσεων ήταν αρνητική: *επενδύσεις επιχειρήσεων* και *χρηματοδότηση και υποστήριξη*. Ειδικότερα, η θετική ανάπτυξη των δημόσιων δαπανών για Ε&Α (1,8%) αντισταθμίστηκε από συνεχή πτώση σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου (-2,8%). Επιπλέον, η θετική βελτίωση των επιχειρηματικών δαπανών Ε&Α (2,0%) αντισταθμίστηκε αρνητικά από τις δαπάνες καινοτομίας των εταιρειών για άλλες δραστηριότητες εκτός της Ε&Α (-4,7%).

Σε ευρύτερη ευρωπαϊκή κλίμακα, η Ελβετία επιβεβαίωσε την πρώτη θέση της σημειώνοντας καλύτερες επιδόσεις από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ...

Λαμβάνοντας υπόψη τις ευρωπαϊκές χώρες εκτός της ΕΕ, και αυτό το έτος, η Ελβετία επιβεβαιώνει τη θέση της ως η πρώτη μεταξύ των πρωτοπόρων χωρών σημειώνοντας συνεχώς καλύτερες επιδόσεις από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και τις καλύτερες επιδόσεις σε 9 δείκτες. Η Ισλανδία είναι μια από τις χώρες με καλές επιδόσεις καινοτομίας, πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ, η Νορβηγία και η Σερβία εμφανίζουν μέτριες επιδόσεις στον τομέα της καινοτομίας και η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας και η Τουρκία εμφανίζουν χαμηλές επιδόσεις στον τομέα της καινοτομίας.

...και διεθνώς η Νότια Κορέα και οι ΗΠΑ επιβεβαιώνουν τις θέσεις τους ως παγκοσμίως κορυφαίες χώρες στον τομέα της καινοτομίας.

Κοιτάζοντας τις επιδόσεις των συστημάτων καινοτομίας σε παγκόσμιο πλαίσιο, η Νότια Κορέα, οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία έχουν το προβάδισμα στις επιδόσεις ως προς την ΕΕ. Οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Νότια Κορέα υπερέρχουν τόσο της ΕΕ κατά 17% όσο και της Ιαπωνίας κατά 13%. Ενώ η διαφορά μεταξύ των ΗΠΑ και της Ιαπωνίας φθίνει, αυξάνεται ως προς τη Νότια Κορέα.

Οι πρωτοπόροι της καινοτομίας ΗΠΑ, Ιαπωνία και Νότια Κορέα υπερέρχουν της ΕΕ ιδιαίτερα σε δείκτες επιχειρηματικής δραστηριότητας, όπως μετράται από την

καταγραφή των δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα των επιχειρήσεων, σε συνδημοσιεύσεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα και διπλώματα ευρεσιτεχνίας (PCT) αλλά και στο μορφωτικό επίπεδο, όπως μετράται από το ποσοστό του πληθυσμού που έχει ολοκληρώσει τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Σε σύγκριση με άλλους βασικούς διεθνείς εταίρους της, η ΕΕ εξακολουθεί να έχει προβάδισμα στις επιδόσεις έναντι της Αυστραλίας και του Καναδά που σημειώνουν επιδόσεις ίσες προς το 62% και το 79% του επιπέδου της ΕΕ αντιστοίχως. Το προβάδισμα στις επιδόσεις είναι ακόμη μεγαλύτερο σε σύγκριση με τις χώρες BRICS (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα, Νότια Αφρική). Αυτό το προβάδισμα είναι σταθερό ή ακόμη και αυξάνεται για όλες σχεδόν τις χώρες BRICS, εκτός της Κίνας. Οι τρέχουσες επιδόσεις της Κίνας στον τομέα της καινοτομίας βρίσκονται στο 44% του επιπέδου της ΕΕ, και συνεχίζουν να μειώνουν το χάσμα, βελτιούμενες ταχύτερα και με υψηλότερο ρυθμό από, τι η ΕΕ.

Μεθοδολογικό σημείωμα

Ο Πίνακας Επιδόσεων της Ένωσης Καινοτομίας (ΠΕΕΚ) για το 2014 χρησιμοποιεί τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία της Eurostat και άλλες διεθνώς αναγνωρισμένες πηγές με στοιχεία που αφορούν το 2012 για 11 δείκτες, το 2011 για 4 δείκτες, το 2010 για 9 δείκτες και το 2009 για 1 δείκτη.

Ο ΠΕΕΚ 2014 παρέχει μια συγκριτική αξιολόγηση των επιδόσεων καινοτομίας των κρατών μελών της ΕΕ και τα σχετικά πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες των συστημάτων τους έρευνας και καινοτομίας. Παρακολουθεί τις τάσεις καινοτομίας στα κράτη μέλη της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης και της Κροατίας, από την παρούσα έκδοση ως το 28ο κράτος μέλος, καθώς και στην Ισλανδία, στην πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, στη Νορβηγία, στη Σερβία, στην Ελβετία και στην Τουρκία. Επίσης, περιέχει συγκρίσεις μεταξύ της ΕΕ και 10 διεθνών ανταγωνιστών της. Ο μέσος όρος των επιδόσεων καινοτομίας μετράται συνοψίζοντας τις επιδόσεις 25 δεικτών ίσης βαρύτητας σε ένα σύνθετο δείκτη: Τον συνοπτικό δείκτη καινοτομίας. Φέτος, ο ΠΕΕΚ 2014 συνοδεύεται από τον περιφερειακό πίνακα επιδόσεων για την καινοτομία 2014.